

De invloed van talige vaardigheden op het verstaan van spraak in rumoer

Gepubliceerd: 25-01-2010 Laatste bijgewerkt: 04-05-2024

Het hoofddoel van deze studie is het onderzoeken van de rol van talige vaardigheden bij het verstaan van spraak. Om dit doel te bereiken zullen we eerst de kenmerken van het Nederlands identificeren die aangetast worden door aangeboren...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Gehoortoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON32625

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Talige aspecten bij spraakverstaan

Aandoening

- Gehoorstoornissen

Synoniemen aandoening

slechthorendheid

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, Cochlear Ltd. , Industrie/bedrijf

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: slechthorendheid, spraakverstaan, talige vaardigheden

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- scores van analyses van spontane taal (gesproken en geschreven taal)
- testscores van een taaltest (CELF-4NL)
- scores van een auditieve test voor het verstaan van spraak in rumoer
- scores van een test voor het verstaan van visueel aangeboden zinsmateriaal

Secundaire uitkomstmaten

niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Mensen met een gehoorverlies hebben moeite om spraak te verstaan in alledaagse situaties, met name in situaties met achtergrondlawaai. Gehoorverlies heeft daarom een aanzienlijke psychosociale impact. De vaardigheden van een persoon om spraak te verstaan in rumoer zijn afhankelijk van auditieve, cognitieve en talige vaardigheden (George et al. 2007; Zekveld et al. 2007; Rönnberg et al. 2008). De huidige studie is onderdeel van het onderzoeksprogramma van de afdeling KNO-audiologie, een programma wat als doel heeft om de sociale participatie van mensen met een gehoorverlies te bevorderen, ondanks hun gehoorverlies.

Aangeboren slechthorendheid is een chronische aandoening die leidt tot een risico op problemen in de ontwikkeling van talige vaardigheden. In het eerste deel van het onderzoek zullen de talige vaardigheden van (jong)volwassenen met aangeboren slechthorendheid worden onderzocht. De onderzoeksresultaten zullen richting kunnen geven aan de logopedische behandeling van opgroeiende kinderen met aangeboren slechthorendheid.

Als aangeboren slechthorendheid leidt tot zwakkere talige vaardigheden leidt dit op zijn beurt tot beperktere compensatiemogelijkheden bij het verstaan van spraak in achtergrondlawaai. De invloed van talige factoren op het spraakverstaan in rumoer zal worden onderzocht in het tweede deel van de huidige studie. De kennis over de invloed van talige vaardigheden op het spraakverstaan in rumoer zal kunnen bijdragen aan een verbeterde effectiviteit van de audiologische zorg doordat duidelijker wordt wat met een hoortoestel wel en niet kan worden bereikt. De onderzoeksresultaten van de huidige studie zullen bijdragen aan het verder beantwoorden van de vraag welke factoren van

invloed zijn op het verstaan van spraak.

Doel van het onderzoek

Het hoofddoel van deze studie is het onderzoeken van de rol van talige vaardigheden bij het verstaan van spraak. Om dit doel te bereiken zullen we eerst de kenmerken van het Nederlands identificeren die aangetast worden door aangeboren slechthorendheid.

Onderzoekopzet

Het eerste deel van het project is een verkennend onderzoek naar het effect van aangeboren slechthorendheid op talige vaardigheden. Mensen met aangeboren slechthorendheid verwerven gesproken taal met een minderwaardige auditieve input gedurende de kritische periode voor de taalverwerving (Lenneberg 1967; Singleton and Ryan 2004) en daarna. De ontwikkeling van het taalsysteem kan bemoeilijkt worden door de verminderde en vaak verstoorde auditieve input. Door de spontane taal van (jong) volwassenen met een matig tot ernstig aangeboren gehoorverlies (MCHI en SCHI) te analyseren, identificeren we de kenmerken van het Nederlands die in dit verwervingsproces werden aangetast door de aangeboren slechthorendheid. Taalsamples van normaalhorende (jong) volwassenen (NH) en van volwassenen met ouderdomsslechthorendheid (presbycusis, P) zullen geanalyseerd worden om hun vaardigheden te vergelijken met die van de (jong) volwassenen met aangeboren slechthorendheid.

In het tweede deel van het project onderzoeken we de invloed van talige vaardigheden op de vaardigheden om spraak te verstaan. In de mate van het mogelijke zullen de testresultaten uit het eerste deel van de studie, nl. de informatie m.b.t. de aspecten van het Nederlands die zijn aangetast door de aangeboren slechthorendheid, worden verwerkt in het tweede deel van de studie.

Een distortion-sensitivity-benadering zal worden gebruikt:

spraakverstaanvaardigheid zal worden getest met zinsmateriaal waarin talige informatie is verstoord. Spraakverstaantests zullen worden uitgevoerd in de visuele en auditieve modaliteit. De resultaten van deze tests geven aan in welke mate de spraakverstaanvaardigheden van de verschillende onderzoeksgroepen (MCHI, SCHI, NH en P) worden benadeeld door de talige verstoring. Daarnaast geven de onderzoeksresultaten aan in welke mate de talige vaardigheden worden gebruikt in het proces van het verstaan van spraak in rumoer. De veronderstelling is dat de verschillen die worden gevonden met de distortion-sensitivity-benadering een weerspiegeling zijn van de onderliggende verschillen in taalvaardigheid tussen proefpersonen.

Inschatting van belasting en risico

Deelnemers worden uitgenodigd voor drie onderzoekssessies met een gemiddelde duur van twee uur per keer. Er zijn geen risico's verbonden aan deelname aan

dit onderzoek. De belasting voor de individuele deelnemers is laag.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit Medisch Centrum

De Boelelaan 1117
1081 HV Amsterdam
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit Medisch Centrum

De Boelelaan 1117
1081 HV Amsterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

studiegroep 1: aangeboren slechthorendheid met een fletcher index tussen 41 en 70 dB;
leeftijd van 20 tot 40 jaar

studiegroep 2: aangeboren slechthorendheid met een fletcher index tussen 71 en 95 dB;
leeftijd van 20 tot 40 jaar

studiegroep 3: ouderdomsslechthorendheid (hoge tonen verlies met een fletcher index tussen 71 en 95 dB, verworven na de leeftijd van 50 jaar)
referentiegroep: normaalhorend (gehoordrempel < 15 dB aan beide oren); leeftijd van 20 tot 40 jaar; alle deelnemers: Nederlands als moedertaal; minimaal opleidingsniveau: VMBO/T

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

meerdere talen als moedertaal
gediagnosticeerde cognitieve achterstand (IQ<80), specifieke taalstoornis of psychiatrische afwijking (bv. ADHD)

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	16-03-2010
Aantal proefpersonen:	118
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	25-01-2010
Soort:	Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL30444.029.09